

Çıxın bizim torpaqlardan, çıxın, öhdəlik götürün, danişqaların formatına qayıdın. Biz nə desək, o olacaq və onlara şans veririk ki, torpaqlarımızdan sülh yolu ilə çıxsınlar, rədd olub getsinlər. Biz nə yolla olursa-olsun, bu torpaqlara qayıdaçağıq, ərazi bütövlüyü müzü bərpa edəcəyik.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

verən hadisələr də təsdiqləyir ki, işgalçı Ermənistən beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini birmənəli olaraq qəbul etmir və hər dəfə də bunu açıq şəkildə nümayiş etdirir. Prezident İlham Əliyev

Türkiyənin "Haber Global" televiziya kanalına müraciətində də bu məsələni diqqətə çatdırıdı: "Atəşkəs rejimi tətbiq olunanandan sonra Ermənistən, demək olar ki, dərhal öz çırkıń əməllərini davam etdirmişdir. Biz bir müddət ara vermişdik, cünki biz sözümüzə sadıqıq. Bir halda ki, bu atəşkəs haqqında açıqlama verilmişdir, biz ümidi edirdik ki, bundan sonra

edirlər ki, döyüş bayrağını qoyub qazanın hərbi hissə məhv olmuş sayılır. Bütün bunlardan sonra düşünmək oları ki, Ermənistən tərəfi onlar üçün yaradılmış sonuncu şansdan səmərəli istifadə edəcək. Ancaq fəsihlərlə xas olan xüsusiyyət nümayiş etdirilər.

Erməni hərbçiləri dinc insanları atəş tutmaqla, qocaları, qadımları, azyaşlı uşaqları qətlə yetirməklə döyüş bayrağını çıxdan itiriblər. Mühərribənin öz qanunları var. Bir əsgərin dinc sakın atəş açması, yaxud zorakılıq əməllərinə yol verməsi artıq o əsgər üçün şərəfsizlikdir. Baş verən hadisələr də təsdiqləyir ki, na Ermənistən siyasi hərbi rəhbərliyində, nə də hərbçilərində ləyaqət var. Əhali gecə yuxuda olan zaman rakətlərdən, qadağan olunmuş silahlardan Azərbaycanın ikinci böyük şəhəri olan, Dağlıq Qarabağdan xeyli kəndərə yerləşən Gəncəni atəş tətbiq fəsihizm ideologiyasına sadıqlıy nümunəsidir. Nəticədə sıralarında körpə uşaq, məktəbli olmaqla 10 dinc sakın həlak oldu. 16 qadın, 6 azyaşlı olmaqla 34 nəfər yaralandı, həmçinin 10-dan artıq çoxmən zillidir.

akti ilə yerində tanış olsalar da, qətlə yetirilən insanların xatirəsinə hörmət eləməti olaraq hadisə yerinə gül qoysalar da, qadağan olunmuş silahlardan vəsiat silə dinc əhalinin vəhşicəsinə qətlə yetirilmələrinin şahidi olsalar da, beynəlxalq hüquq normalarından səhəbat açan olmadı. Deməli, beynəlxalq hüquq norma və prinsipləri Ermənistən üçün bir oyunaq, digər ölkələr üçün isə cəza mənbəyi idir.

Hər dəfə deyilir ki, beynəlxalq sənədlər silahlı münaqişələrdə vətəndaşların hüquqlarının qorunmasına vacib mexanizmdir. Bəs niyə biz bunun şahidi olmuruq? Axi, mülki əhalinin mühərribələr dövründə qorunması ilə birbaşa bağlı olan bir çox konvensiyalar qəbul olunub. Məsələn, "1907-ci il Quru mühərribəsi qanunları və adətləri haqqında" IV Haaqa konvensiyası, 1949-cu il 12 avqust tarixli mühərribə zamanı mülki şəxslərin müdafiəsinə dair dördüncü Cenevre konvensiyası və 1977-ci il "Beynəlxalq silahlı münaqişə qurbanlarının müdafiəsinə dair" Cenevre konvensiyalarına əlavə protokol, 1954-cü il "Silahlı

düşmənlərimiz həzm edə bilməzler. Ona görə də işgalçı ölkənin hərbi-siyasi rəhbərliyinin göstərişi ilə hədəf götürülen əsas sahələrdən biri də beynəlxalq əhəmiyyətli qaz və neft kəmərləridir. Təcavüzkar ölkənin silahlı qüvvələri oktyabrın 6-da saat 21 radələrində regionun ən böyük strateji layihəsi, Avropanın enerji təhlükəsizliyi sahəsində mühüm yer tutan Bakı --Tbilisi-- Ceyhan neft kəmərini hədəfə almaqla kəmərin Yevlax rayonu ərazisindən keçən hissəsinə raket zərbələri ediriblər. Ancaq düşmənin xəbis niyyəti baş tutmadı. Rəşadlı orduımızın qətiyyətli tədbirləri nəticəsində həmin terror cəhdinin qarşısı alındı.

Azərbaycanın enerji siyasetinin ən vaciblərindən biri, respublikanın öz daxili enerji təhlükəsizliyinin təminini, ikincisi isə digər dövlətlərin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə verə biləcəyi töhfə ilə bağlıdır. Bu baxımdan, həm Azərbaycanın enerji ehtiyatlarının hasilatı, həm də bu ehtiyatların beynəlxalq bazarlara çıxarılması yolları ilə bağlı yeni imkanların yaradılması böyük əhəmiyyət daşıyır. Elə erməniləri və onun havadarlarını, o cümlədən anti-Azərbaycan qüvvələri yandırıb – yaxan da budur. Ancaq düşmənlər ki, bu, beynəlxalq əhəmiyyətli boru kəmərini partlatmaqla Avropanın enerji təminatına da böyük zərər vuracaqlar.

Azərbaycan hökumətinin həyata keçirdiyi siyaset nəticəsində bu gün qlobal enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında böyük layihələrə imza atılıb. Beynəlxalq ələmə də bəlliidir ki, hasilati və Avropa bazarlarına çatdırılması məqsədi ilə reallaşdırılmış iri layihələr Avropanın neft və qazla təminatında Azərbaycanın önemli yer tutmasına şərait yaratmışdır. Dünya şöhrəti mütəxəssislər də qeyd edirlər ki, Xəzər hövzəsindəki böyük neft şirkətləri ilə ən yüksək əməkdaşlıq əlaqələri yaranan ölkə Azərbaycandır. Qərbin enerji daşıyıcılarının istismar edilməsində ölkəmizlə əməkdaşlıq etməsi yüksək qiymətləndirilir. Bu baxımdan, işgalçı Ermənistən neft və qaz kəmərlərini partlatmaqla Avropanın enerji təminatına ciddi zərər vuracağı bəlliidir. Təbii ki, erməni fəsihlərinin böyük neft şirkətləri ilə ən yüksək əməkdaşlıq əlaqələri yaranan ölkə Azərbaycandır.

Ermənistən rəhbərliyinin sonuncu şansdan istifadə edib, danişqalar masasına oturmaqdən başqa çıxış yolu qalmayıb. Dövlətimizin başçısı da bu barədə qəti mövqeyini bildirib: "Onsuz da biz bu torpaqlara qayıdaçağıq. Onsuz da biz ərazi bütövlüyüümüzü bərpa edəcəyik. Bütün dünya bunu gördü, o cümlədən Ermənistən bunu gördü. Biz istəyirik ki, qan tökülməsin. Biz istəyirik ki, şəhidlər olmasın. Biz öz torpaqlarımızı istəyirik. Çixin gedin bizim torpağımızdan, rədd olun bizim torpağımızdan. Gedin öz ölkənizdə yaşayın. Amma bizim torpağımızı biz geri alacaqıq. Ona görə bu tarixi şansı onlar qaćırmamalıdır".

Ermənistən humanitar atəşkəsə əməl etmədi

İşgalçı ölkə ona verilmiş sonuncu şansdan yararlana biləcəkmi?

Bu, Ermənistən son şansıdır. Əgər bu imkandan da istifadə edib danişqalar masasına qayıtmasa və işgal etdiyi Azərbaycan ərazilərindən çıxmasa, dövlət başçımızın dediyi kimi, bütün məsuliyyət Ermənistən siyasi və hərbi rəhbərliyinin üzərinə düşür. Rusiya Federasiyasının təşəbbüsü ilə bu il oktyabrın 9-10-da Moskva şəhərində Rusiya, Azərbaycan və Ermənistən xarici işlər nazirlərinin bəyanat qəbul etməsi və hər üç dövlətin başçıları arasında əldə olunmuş razılığa əsasən, 2020-ci ilin oktyabrın 10-da, saat 12 - 00 - dan etibarən humanitar məqsədlərlə atəşkəs elan olunması barədə artıq dünya ictimaiyyəti də məlumatlıdır.

Son şans

Ermənistən tərəfinin xahişi ilə elan edilmiş humanitar atəşkəs işgalçı ölkəyə ətraflı düşünmək üçün imkan yaratdı. Çünkü sentyabrın 27-dən Ermənistən tərəfinin başlığındı genişmiqyaslı təxribat artıq mühərribəyə çevrilmişdi. Görünür, işgalçı ölkə bu addımı atarkan, Azərbaycan Ordusunu anlıqla mağlub edəcəyini və işgal zonasını bir qədər də genişləndirəcəyini düşünürmüştür. Əslində, Ermənistən tərəfi bu xülyasını öz ordusunun gücünə yox, həvadalarının dəstəyi ilə reallaşdıracağına əmin idi. Çünkü hər şeydən əvvəl, bu

gün Azərbaycan Ordusu dünyanın 50 ən güclü ordusundandır və on müasir silah-sursatla təchiz olunub. Bundan əlavə, ölkədə Müdafiə Sənayesi Nazirliyi fəaliyyət göstərir. Nazirliyin nəzdində olan zavodlarda 1200- dən artıq silah-sursat istehsal olunur. Azərbaycanda istehsal olunan silah-sursat beynəlxalq müdafiə sərgilərində rəğbətlə qarşılınlı. Elə ölkəmiz özü də beynəlxalq müdafiə sərgisinə üç dəfə evsahibliyi edub. "ADEX-2018" üçüncü Azərbaycan Beynəlxalq müdafiə sərgisi regionda ən böyük silah və hərbi texnika ekspozisiyalardan biri olmaqla terrorla məhv etdirər. İndiyədək baş

Atəşkəs Ermənistən tərəfindən pozuldu...

Moskvada üç ölkə xarici işlər nazirlərinin birgə iştirakı ilə imzalanın atəşkəs rejimi yənə Ermənistən tərəfindən özünə layiq şəkildə pozuldu. Düşmən bir daha öz mənəfət təcavüzkar mahiyyətini Gəncə şəhərinə endirdiyi raket zərbələri ilə göstərmış oldu. Moskvada ermənilərin yalvarışı əsasında qəbul edilən humanitar atəşkəsi ermənilər terrorla məhv etdirər. İndiyədək baş

Dağlıq Qarabağ məsəlesi siyasi yollarla həll ediləcək. Çünkü hesab edirdik ki, hərbi marhələ artıq başa çatıb, təcavüzkar döyüş meydanında dərsini alıb və bundan sonra reallıqlarla hesablaşdır, diplomatik müstəvidə müsbət yanaşma göstərəcək. Ancaq təəssüf ki, biz bunu görmədik və saat 12-dən qüvvəyə minməli olan atəşkəs Ermənistən tərəfindən pozulmuşdur".

Halbuki, işgalçı ölkə döyüşün dayanılmış üçün min bir oyundan çıxırdı, baş nazir Nikol Paşinyan "Ermənistən sülh danişqalarına razıdır" -- deyərək, bar-bar bağırıldı. Hətta beynəlxalq ictimaiyyətə də elə golirdi ki, Ermənistən bu son şansdan yararlanmaq imkanı qazanacaq, işgalçı siyasetindən el çəkəcək.

Cünki açıq şəkildə görünürdü ki, Azərbaycan Ordusu onları darmadağın edir. Hətta Paşinyanın güvəndiyi erməni hərbçiləri son anda döyüş bayrağını da atıb qaçdır. Halbuki, döyüş bayrağı hərbçilər üçün şərəf və ləyaqət remzidir. Onu atıb qaçmaq şərəf və ləyaqətini itirmək deməkdir. Düşmən Azərbaycan Silahlı Qüvvələri qarşısında bir daha acizliyi, zoifliyini və qorxaqlığını nümayiş etdirdi. Hərbi ekspertlər də qeyd

binaya və 100-dən çox müxtəlif təyinathlı obyektlərə ziyan dəydi.

Humanitar atəşkəs elan edilsə də, Ermənistən öz riyakarlığını və qəddarlığını bir daha göstərdi. Gəncə şəhərində terror aktı, əslinde, soyqırımı faktıdır. Onsuz da əvvəldən gözlənilirdi ki, ermənilər Moskva danişqalarına, qəbul edilen humanitar atəşkəs riayət etmək niyyətində deyillər. 30 ildə verdiyi və, imzasına, qəbul etdiyi prinsiplərə bir dəfə də əməl etməyən işgalçı ölkənin "humanitar atəşkəs" istəyinin hiylə və oyun olduğu bir daha bəlli oldu.

Beynəlxalq hüquq yoncaqdır mı?

Dünyada baş verən hadisələrin, işgal siyasetinin qarşısının alınmasında beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsas götürülür, "ipə- sapə yatmayan" ölkələrə bu qanunlar və prinsiplər əsasında sanksiyalar tətbiq olunur və cəza mexanizmlərindən istifadə edilir. Nədənsə, bunlar Ermənistənə tətbiq edilmir. Hətta ölkəmizdə fəaliyyət göstərən diplomatik korpusların nümayəndələri də Gəncəyə gedib, baş verən terror

münaqişə zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması haqqında" Haaqa Konvensiyası, 1999-cu ildə ona əlavə protokol, Baş Məclisin 1974-cü il 14 dekabr tarixli qətnaməsinə əsasən qəbul etdiyi "Fövqələdə hallarda və silahlı münaqişələr dövründə qadınların və uşaqların müdafiəsi haqqında" bayannama, "Ətraf mühiti dəyişikliyə uğradan vasitələrdən hərbi və ya istənilən digər düşmən məqsədlərlə istifadə olunmasının qadağan edilməsi haqqında" 1976-cı il 10 dekabr tarixli konvensiya, 1989-cu il uşaq hüquqları konvensiyası və insanlığın müdafiəsinə yönəldilmiş bir çox konvensiyalar Ermənistən tərəfindən kobud şəkildə pozulur.

Təssüb ki, bütün bunlara görə, işgalçı ölkəyə "gözün üstdə qəşin var" -- deyən yoxdur.

Ermənistən Avropanın enerji təhlükəsizliyinə qəsd etmək niyyətində idi

Ermənistən rəhbərliyi çox yaxşı bilir ki, bu gün Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında mühüm rol oynayan dövlətdir. Təbii ki, ölkəmizin bu uğurlarını